

NUORI DANIEL YSTÄVINEEN JOUTUU KUNINKAAN LINNAAN

1. Kertomuksen taustatietoja

a) Kertomuksen tapahtumapaikka

Sinearin maassa, Babyioniassa, (on sen eteläosassa).

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

Juutalaiset joutuivat pakkosiirtolaisuuteen kolmessa osassa. Daniel kuului ensimmäisten joukkoon n. vuonna 597 eKr. Lapsille voisi teroittaa suuruusluokkaa 600 vuotta ennen Kristusta.

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt

- ✚ Nebukadnessar, Baabelin kuningas ja juutalaiset nuorukaiset:
- ✚ Daniel (Beltsassar)
- ✚ Hananja (Sadrak), Miisael (Meesak) ja Asarja (Abednego)
- ✚ Arjok, kuninkaan henkivartioväen päällikkö

d) Vieraat termit

2. Itse kertomus Raamatusta

Dan. 1. ja 2. luku

Joojakimin, Juudan kuninkaan, kolmantena hallitusvuotena tuli Nebukadnessar, Baabelin kuningas, Jerusalemin edustalle ja piiritti sitä. Herra antoi hänen käsiinsä Joojakimin, Juudan kuninkaan, sekä osan Jumalan huoneen astioita, ja hän vei ne Sinearin maahan, jumalansa huoneeseen. Hän vei astiat jumalansa aarrekkammioon.

Kuningas käski ylimmäisen hoviherransa Aspenaan tuoda israelilaisia poikia, jotka olivat kuninkaallista sukua tai ylimysperheistä, nuorukaisia, joissa ei ollut mitään virhettä ja jotka olivat kaunismuotoisia, jotka kykenivät käsittämään kaikkea viisautta, olivat terävä-älyisiä ja hyväoppisia ja jotka olisivat kelpollisia palvelemaan kuninkaan hovissa; heille hänen tuli opettaa kaldealaisten kirjoitusta ja kieltä.

Kuningas määräsi heille jokapäiväiseksi ravinnoksi ruokaa kuninkaan pöydästä ja viiniä, jota hän itse joi. Niin heitä oli kasvatettava kolme vuotta, ja niiden kuluttua heidän tuli astua kuninkaan palvelukseen. Heidän joukossaan olivat juutalaiset pojat Daniel, Hananja, Miisael ja Asarja. Hoviherrain päällikkö pani heille nimet: Danielille hän pani nimen Beltsassar, Hananjalle nimen Sadrak, Miisaelille nimen Meesak ja Asarjalle nimen Abednego.

Daniel ja ystävät söivät vain kasvisruokaa

Mutta Daniel päätti lujasti olla saastuttamatta itseään kuninkaan pöydän ruualla ja viinillä, jota tämä joi, ja anoi hoviherrain päälliköltä, ettei hänen tarvitsisi itseään saastuttaa. Jumala salli Danielin saada suosion ja armon hoviherrain päällikön edessä. Mutta hoviherrain päällikkö sanoi Danielille: "Minä pelkään, että jos herrani, kuningas, joka on määrännyt teidän ruokanne ja juomanne, huomaa teidän kasvonne laihemmiksi kuin muiden ikäistenne nuorukaisten, niin te saatatte minun pääni vaaraan kuninkaan edessä." Silloin Daniel sanoi katsastajalle, jonka hoviherrain päällikkö oli määrännyt pitämään silmällä Danielia, Hananjaa, Miisaelia ja Asarjaa: "Koettele

palvelijoitasi kymmenen päivää, ja annettakoon meille vihannesruokaa syödäksemme ja vettä juodaksemme. Sitten tarkastettakoon sinun edessäsi, miltä me näytämme ja miltä näyttävät ne nuorukaiset, jotka syövät kuninkaan pöydän ruokaa; ja tee sitten palvelijoillesi sen mukaan, mitä silloin havaitset.” Hän kuuli heitä tässä asiassa ja koetteli heitä kymmenen päivää. Mutta kymmenen päivän kuluttua havaittiin heidät muodoltaan kauniimmiksi ja ruumiiltaan lihavamiksi kuin yksikään niistä nuorukaisista, jotka söivät kuninkaan pöydän ruokaa. Niin katsastaja jätti pois heille määrätyn ruuan ja heidän juotavansa viinin ja antoi heille vihannesruokaa.

Jumala antoi näille neljälle nuorukaiselle taidon käsittää kaikki kirjoitukset ja kaiken viisauden; ja Daniel ymmärsi myös kaikkinaiset näyt ja unet.

Danielista tulee kuninkaan palvelija

Kun sitten ne päivät olivat kuluneet, joiden jälkeen kuningas oli käsenyt tuoda heidät esiin, niin hoviherrain päällikkö toi heidät Nebukadnessarin eteen. Kun nyt kuningas keskusteli heidän kanssaan, ei ollut heidän joukossansa yhtäkään Danielin, Hananjan, Miisaelin ja Asarjan vertaista. Niin he tulivat kuninkaan palvelijoiksi. Kaikissa viisautta ja ymmärrystä vaativissa asioissa, joita kuningas heiltä kyseli, hän havaitsi heidät kymmentä vertaa etevämmiksi kuin kaikki tietäjät ja noidat, mitä koko hänen valtakunnassaan oli. Daniel oli siellä kuningas Kooreksen ensimmäiseen vuoteen asti.

Nebukadnessar halusi tietää unensa selityksen

Nebukadnessarin toisena hallitusvuotena näki Nebukadnessar unia, ja hänen mielensä oli levoton eikä hän enää saanut unta. Silloin kuningas käski kutsua tietäjät ja noidat, velhot ja kaldealaiset ilmoittamaan kuninkaalle hänen unensa; ja he tulivat ja astuivat kuninkaan eteen. Kuningas sanoi heille: "Minä olen nähnyt unen, ja mieleni on levoton, kunnes saan tietää sen unen. Silloin kaldealaiset puhuivat kuninkaalle araminkielellä: "Eläköön kuningas iankaikkisesti! Sano uni palvelijoillesi, niin me ilmoitamme sen selityksen." Kuningas vastasi ja sanoi kaldealaisille: "Tämä minun sanani on peruuttamaton: Ellette ilmoita minulle unta ja sen selitystä, niin teidät hakataan kappaleiksi ja teidän talonne tehdään soraläjiksi. Mutta jos te ilmoitatte minulle unen ja sen selityksen, niin te saatte minulta lahjoja ja antimia ja suuren kunnian. Sen tähden ilmoittakaa minulle uni ja sen selitys." He vastasivat toistamiseen ja sanoivat: "Kuningas sanokoon unen palvelijoilleen, niin me ilmoitamme sen selityksen." Kuningas vastasi ja sanoi: "Minä huomaan selvästi, että te vain koetatte voittaa aikaa, koska näette peruuttamattomaksi tämän minun sanani, että ellette ilmoita minulle unta, on

teillä edessä vain yksi tuomio. Sillä te olette sopineet keskenänne, että puhutte minun edessäni valheellista ja turmiollista puhetta toivoen, että aika muuttuu. Sen tähden sanokaa minulle uni; silloin minä tiedän, että te osaatte ilmoittaa minulle selityksen siihen." Kaldealaiset vastasivat kuninkaan edessä ja sanoivat: "Ei ole maan päällä ihmistä, joka kykenisi selittämään sen, mitä kuningas sanoi. Eikä yksikään suuri ja voimallinen kuningas ole koskaan vaatinut tämänkaltaista asiaa keneltäkään tietäjältä, noidalta tai kaldealaiselta. Sillä asia, jota kuningas vaatii, on vaikea, eikä ole ketään, joka voisi sen kuninkaalle selittää, paitsi jumalat, joiden asuinsija ei ole ihmisten tykönä." Tästä kuningas suuttui ja julmistui kovin ja käski tappaa kaikki Baabelin viisaat.

Kuninkaan määräys – kaikki viisaat piti tappaa

Kun tästä oli käsky annettu ja viisaat piti tapettaman, etsittiin Danielia ja hänen tovereitaan tapettaviksi. Silloin Daniel antoi viisaan ja taitavan vastauksen Arjokille, kuninkaan henkivartioväen päällikölle, joka oli lähtenyt tappamaan Baabelin viisaita. Hän vastasi ja sanoi Arjokille: "Miksi on kuningas antanut niin ankaran käskyn?" Silloin Arjok kertoi Danielille asian. Niin Daniel meni palatsiin ja pyysi kuningasta antamaan hänelle aikaa, että hän saisi ilmoittaa kuninkaalle selityksen. Sitten Daniel meni kotiinsa ja kertoi asian tovereilleensa Hananjalle, Miisaelille ja Asarjalle kehoittaen heitä rukoilemaan armoa taivaan Jumalalta tämän salatun asian tähden, ettei Danielia ja hänen tovereitansa tapettaisi muiden Baabelin viisaitten kanssa. Silloin salaisuus ilmoitettiin Danielille yöllisessä näyssä. Niin Daniel kiitti taivaan Jumalaa. Daniel lausui ja sanoi: "Olkoon Jumalan nimi kiitetty iankaikkisesta iankaikkiseen, sillä hänen on viisaus ja voima. Hän muuttaa ajat ja hetket, hän syöksee kuninkaat vallasta ja korottaa kuninkaat valtaan, hän antaa viisaille viisauden ja taidollisille ymmärryksen. Hän paljastaa syvät ja salatut asiat, hän tietää, mitä pimeydessä on, ja valkeus asuu hänen tykönänsä. Sinua, minun isieni Jumala, minä kiitän ja ylistän siitä, että olet antanut minulle viisauden ja voiman ja että nyt annoit minun tietää, mitä me sinulta rukoilimme. Sillä sinä annoit meidän tietää kuninkaan asian."

Jumala ilmoittaa Danielille kuninkaan unen

Sitten Daniel meni Arjokin tykö, jolla oli kuninkaan määräys tappaa Baabelin viisaat. Hän meni ja sanoi hänelle näin: "Älä tapa Baabelin viisaita; vie minut kuninkaan eteen, niin minä ilmoitan kuninkaalle selityksen." Silloin Arjok vei kiiruusti Danielin kuninkaan eteen ja sanoi: "Minä olen löytänyt juutalaisten pakkosiirtolaisten joukosta miehen, joka ilmoittaa kuninkaalle selityksen." Kuningas vastasi ja sanoi Danielille, jonka nimenä oli Beltsassar: "Voitko sinä

ilmoittaa minulle unen, jonka minä näin, ja sen selityksen?" Daniel vastasi kuninkaalle: "Salaisuutta, jonka kuningas tahtoo tietää, eivät viisaat, noidat, tietäjät eivätkä tähtienselittäjät voi ilmoittaa kuninkaalle. Mutta on Jumala taivaassa; hän paljastaa salaisuudet ja ilmoittaa kuningas Nebukadnessarille, mitä on tapahtuva aikojen lopussa. Tämä on sinun unesi, sinun pääsi näky, joka sinulla oli vuoteessasi. Kun sinä, kuningas, olit vuoteessasi, nousi mieleesi ajatus, mitä tämän jälkeen on tapahtuva; ja hän, joka paljastaa salaisuudet, ilmoitti sinulle, mitä tapahtuva on. Tämä salaisuus on paljastettu minulle, ei oman viisauteni voimasta, ikään kuin minulla olisi sitä enemmän kuin kenelläkään muulla ihmisellä, vaan sen tähden että selitys ilmoitettaisiin kuninkaalle ja sinä saisit selville sydämesi ajatukset.

Daniel kertoo Nebukadnessarin unen

Sinä näit, kuningas: Oli iso kuvapatsas. Se kuvapatsas oli suuri, ja sen kirkkaus oli ylenpalttinen. Se seisoi sinun edessäsi, ja se oli hirvittävä nähdä. Kuvan pää oli parasta kultaa, sen rinta ja käsivarret hopeata, sen vatsa ja lanteet vaskea. Sen sääret olivat rautaa, sen jalat osaksi rautaa, osaksi savea. Sinun sitä katsellessasi irtautui kivilohkare - ei ihmiskäden voimasta - ja iski kuvapatsasta jalkoihin, jotka olivat rautaa ja savea, ja murskasi ne. Silloin musertuivat yhdellä haavaa rauta, savi, vaski, hopea ja kultaa, ja niiden kävi kuin akanain kesäisillä puimatantereilla: tuuli vei ne, eikä niistä löydetty jälkeäkään. Mutta kivistä, joka oli kuvapatsaan murskannut, tuli suuri vuori, ja se täytti koko maan.

Unen selitys

Tämä oli se uni, ja nyt sanomme kuninkaalle sen selityksen. Sinä, kuningas, olet kuningasten kuningas, jolle taivaan Jumala on antanut vallan, voiman, väkevyyden ja kunnian ja jonka käteen hän on antanut ihmiset, missä ikinä heitä asuu, ja kedon eläimet ja taivaan linnut, asettaen sinut kaikkien niiden valtiaaksi: sinä olet se kultainen pää. Mutta sinun jälkeesi nousee toinen valtakunta, joka on halvempi kuin sinun; ja sitten kolmas valtakunta, joka on vaskea ja joka hallitsee kaikkea maata. Neljäs valtakunta on tuleva, luja kuin rauta; niin kuin rauta musertaa ja särkee kaiken, niin kuin rauta murskaa, niin se on musertava ja murskaava ne kaikki. Että sinä näit jalkain ja varvasten olevan osittain saventalajan savea, osittain rautaa, se merkitsee, että se on oleva hajanainen valtakunta; kuitenkin on siinä oleva raudan lujuuutta, niin kuin sinä näit rautaa olevan saven seassa. Että jalkojen varpaat olivat osaksi rautaa, osaksi savea, se merkitsee, että osa sitä valtakuntaa on oleva luja, osa sitä on oleva hauras. Että sinä näit rautaa olevan saven seassa, se merkitsee, että vaikka ne sekaantuvat toisiinsa ihmissiemellä, ne eivät yhdisty toinen

toiseensa, niin kuin ei rautakaan sekaannu saveen. Mutta niiden kuningasten päivinä on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka on kukistumaton iankaikkisesti ja jonka valtaa ei toiselle kansalle anneta. Se on musertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti, niin kuin sinä näit, että kivilohkare irtautui vuoresta - ei ihmiskäden voimasta - ja murskasi raudan, vasken, saveen, hopean ja kullan. Suuri Jumala on ilmoittanut kuninkaalle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva. Uni on tosi ja sen selitys luotettava."

Daniel korotetaan ylimmäiseksi päämieheksi

Silloin kuningas Nebukadnessar lankesi kasvoillensa ja kumartui maahan Danielin edessä ja käski uhrata hänelle ruokauhria ja suitsutusta. Kuningas vastasi Danielille: "Totisesti on teidän Jumalanne jumalien Jumala ja kuningasten herra ja se, joka paljastaa salaisuudet; sillä sinä olet voinut paljastaa tämän salaisuuden." Sitten kuningas korotti Danielin ja antoi hänelle paljon suuria lahjoja ja asetti hänet koko Baabelin maakunnan herraksi ja kaikkien Baabelin viisaitten ylimmäiseksi päämieheksi. Danielin anomuksesta kuningas antoi Sadrakin, Meesakin ja Abednegon hoitoon Baabelin maakunnan hallinnon. Mutta Daniel jäi kuninkaan hoviin.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Daniel antaa meille tässä kertomuksessa monta hyvää esimerkkiä. Ensiksi, kun häntä kohtasi vaikeus (uhka tulla tapetuksi), hän meni ja rukoili Jumalaa yhdessä ystäviensä kanssa. Hän kertoi murheensa Jumalalle, luottaen, että Jumala auttaisi. "Heittäkää kaikki murheenne hänen päällensä, sillä hän pitää teistä huolen." 1 Piet. 5:7. Olisi hyvä, jos meilläkin olisi uskovia ystäviä, joiden kanssa voisimme yhdessä jakaa huolemme ja rukoilla.

Toisaalta Daniel ei ottanut kunniaa itselleen, vaan antoi kaiken kunnian koko ajan Jumalalle.

Kolmanneksi Daniel muisti kiittää Jumalaa: "Olkoon Jumalan nimi kiitetty iankaikkisesta iankaikkiseen, sillä hänen on viisaus ja voima."

Sen sijaan se, että Daniel ja ystävät söivät vain kasvisruokaa, ei ole meille esimerkki, että meidän tulisi tehdä samoin. Jumala oli antanut Israelin kansalle ns. seremonialait, joissa kiellettiin syömästä esim. verta ja joidenkin eläimien lihaa. Daniel tunsu nämä lait ja halusi noudattaa niitä. Syömällä vain kasvisruokaa hän varmisti sen, ettei söisi mitään, mikä oli kiellettyä juutalaisilta. Nämä seremonialait eivät koske enää meitä.

Vielä huomiomme kiinnittyy Danielin näyn selityksessä siihen, että hän ennusti Messiaan iankaikkisen valtakunnan tulon. Siinä oli syy, miksi hän ei menettänyt toivoaan vieraan vallan alla ja pysyi uskollisena Jumalalle. Hän tiesi, että kerran kaikki mahtavat maalliset valtakunnat kukistuisivat ja koittaisi iankaikkinen ilo Messiaan valtakunnassa.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Tässä kertomuksessa on paljon samoja elementtejä kuin Joosefin elämässä. Oltiin vieraassa maassa. Joosefkin nousi huomattavaan yhteiskunnalliseen asemaan selitettyään faraon unet. VT1_25. Joosefkin eli Jumalan sanan mukaan.

5. Opeteltava Raamatun lause

Nöyrtykää siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallansa teidät korottaisi, ja "heittäkää kaikki murheenne hänen päällensä, sillä hän pitää teistä huolen. 1 Piet. 5:6-7.

6. Lauluehdotus

Herra, Luoja taivasten, Isä armas ihmisen,
tukemme ja turvamme edessäs nyt nöyryimme.

Taivahan sä tähtineen, maan ja ilman täyteen
ihmehiä kaikki loit, kaikki lahjat meille soit.

Sult' on päivän kirkkaus, kukkasenkin kauneus,
Sulta ihmisjärki myös. Kaikki, Herra, on sun työs.

Suo siis, että voisimme hyvin käyttää kuntomme.

Työllemme suo siunaus, toivollemme tointumus (täyttymys).

Sanat A. Oksanen = Karl August E. Ahlqvist, 1826-1889.

Sävel P. J. Hannikainen

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

Isommille voisi nostaa esille Ilm. 2:17:een ja sen, miten Kristuksessa jokainen meistä saa uuden nimen. Meitä ei arvioida Jumalan edessä enää sen mukaan, mitä me olemme, vaan sen, kuka Jeesus on ja mitä hän on tehnyt edestämme.
(MB)

